

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudcem Tomášem Kocourkem v právní věci žalobce: **X X**, narozen dne xx. xx. xxxx, státní příslušnost Ukrajina, bytem X, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 3. 2017, čj. OAM-968/ZA-ZA11-VL16-2016,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Vymezení věci

Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), která došla zdejšímu soudu dne 13. 4. 2017, domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 314/2015 Sb. (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný porovnal důvody současné žádosti o udělení mezinárodní ochrany

s tvrzeními, která žalovaný uvedl v žádosti z roku 2001. Přestože žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti, nelze dle žalovaného jeho žádost považovat za nepřijatelnou, neboť došlo k výrazným změnám v politické a bezpečnostní situaci v jeho vlasti, a tak je nutné jeho současnou žádost posoudit v rámci standardního řízení ve smyslu § 11a odst. 2 zákona o azylu.

Žalovaný poukázal na to, že žalobce nebyl v zemi původu politicky činný a neuvedl nic, z čeho by vyplývalo, že jakýmkoliv způsobem uplatňoval svá politická práva a svobody (§ 12 písm. a) zákona o azylu]. Žalovaný dále uvedl, že v případě žalobce neshledal při návratu do jeho vlasti odůvodněný strach z pronásledování z jakéhokoli azylově relevantního důvodu (§ 12 písm. b) zákona o azylu]. K azylu za účelem sloučení rodiny žalovaný uvedl, že z výpovědi žalobce v průběhu správního řízení, z evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v České republice, ani z jeho vlastních zjištění nevyplynulo, že by byl v České republice udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobce. Dále žalovaný uvedl, že v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany nezjistil v případě žalobce zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu.

Ve vztahu k možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu vycházel žalovaný z výpovědi žalobce a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Žalovaný došel k závěru, že nejsou dány zákonné důvody pro doplňkovou ochranu, neboť žádnou skutečnost, kterou žalobce ve správním řízení uvedl, nebo která vyplynula z obsahu zpráv o zemi původu, nelze charakterizovat jako vážnou újmu a podřadit ji pod některý z případů uvedených v § 14a odst. 2 zákona o azylu. K doplňkové ochraně za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu žalovaný uvedl, že z žádných jemu dostupných informačních zdrojů nevypývá, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce.

Obsah žaloby, vyjádření k žalobě

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného z důvodu, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany byl porušen § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 53 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a § 14 zákona o azylu.

Dále žalobce namítl, že v jeho případě existuje důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Žalobce uvedl, že na území České republiky pobývá již více než 19 let, zvykl si zde, má zde stabilní práci a realizuje zde svůj soukromý i rodinný život. Nedokáže si představit, že by se po tak dlouhé době do země původu vracel, a to i s ohledem na vybudované zázemí a stupeň integrace do české společnosti. V České republice pracuje v kovovýrobě u soukromé společnosti již déle než tři roky. Navíc zde má přítelkyni, se kterou žije. V rozhodnutí žalovaného žalobce spatřuje

porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), v němž je zakotveno právo na respekt k rodinnému a soukromému životu. Vycestování žalobce by představovalo porušení mezinárodních závazků České republiky ve smyslu § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu v návaznosti na čl. 8 Úmluvy. K tomu žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2013, čj. 6 Azs 15/2013 – 35, ve kterém Nejvyšší správní soud citoval pasáž z důvodové zprávy k zákonu č. 165/2006 Sb., kterým byl zákon o azylu novelizován a kterým byl do zákona o azylu institut doplňkové ochrany zaveden.

Žalobce dále namítl, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s výše uvedeným důvodem pro udělení doplňkové ochrany a nezjistil ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem jeho případu (§ 3 správního řádu).

Žalovaný ve vyjádření k žalobě odmítl, že by se nedostatečně vypořádal s důvody, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl. Žalovaný se těmito důvody zabýval v potřebném rozsahu a posoudil je ve vztahu k příslušným ustanovením zákona o azylu. V odůvodnění pak uvedl v logickém sledu úvahy, na jejichž základě dospěl k vysloveným závěrům. Žalovaný poukázal na skutečnost, že žádost žalobce je již druhou v pořadí a že obě žádosti žalobce zdůvodnil ekonomickými problémy, absencí zázemí v zemi původu a snahou o legalizaci pobytu. Tyto důvody dle žalovaného nelze zahrnout pod důvody pro udělení mezinárodní ochrany.

K požadavku žalobce na udělení doplňkové ochrany z důvodu vytvořeného soukromého a rodinného života na území České republiky žalovaný uvedl, že čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich (společného) pobytu či napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi a že uplatnění takové povinnosti státu se vykládá velmi přísně. Žalovaný poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2016, čj. 5 Azs 220/2015 – 35, dle kterého neznamena neudělení mezinárodní ochrany zpravidla natolik intenzivní zásah do rodinného a soukromého života, aby byl rozporný s mezinárodními závazky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. O povinnosti státu respektovat volbu země společného pobytu osob lze uvažovat v naprosto výjimečných případech, například tehdy, má-li cizinec manželku, která je českou občankou, a na území České republiky se jim narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě. Žalovaný k situaci žalobce uvedl, že takto či obdobně vypjatou životní situaci v průběhu správního řízení netvrdil a netvrdí ji ani ve své žalobě. Žalovaný závěrem upozornil na skutečnost, že institut mezinárodní ochrany umožňuje legální pobyt na území České republiky pouze ve zcela výjimečných případech a v žádném případě ho nelze zaměňovat nebo jím nahrazovat jiné formy pobytu, které jsou upraveny v zákoně o pobytu cizinců.

Soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, jelikož žalovaný vyjádřil s tímto postupem souhlas a žalobce se ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

Posouzení žaloby

Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.

Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce dne 11. 11. 2016 podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 16. 11. 2016 poskytl žalobce žalovanému na jeho výzvu údaje k žádosti o mezinárodní ochranu podle § 10 odst. 2 zákona o azylu. Jako důvod své žádosti žalobce uvedl, že na Ukrajině nemá bydlení ani přátele, zkrátka nic a nemá se tam kam vrátit. Za těch 20 let, co pobývá v České republice, již není s nikým v kontaktu. Žalobce naposledy na Ukrajině pobýval v obci X, která leží v Kyjevské oblasti. Žalobce je bez náboženského vyznání a bez politického přesvědčení. O mezinárodní ochranu v České republice poprvé žádal v roce 2001. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že má vyšší tlak, ale jinak je zdravý. Domluví se česky, ukrajinsky, rusky a slovensky. Dle protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 16. 11. 2016 žalobce přicestoval do České republiky v letech 1998, nebo 1999, protože na Ukrajině byla špatná ekonomická situace, žalobce se rozhádal se svou rodinou, a tak se rozhodl prostřednictvím pracovní agentury z Ukrajiny odjet a hledat nový život v České republice. Asi do roku 2001 měl povolení k pobytu, po skončení jeho platnosti si požádal o azyl. Po neudělení mezinárodní ochrany se zpět na Ukrajinu nevrátil, pobyt v České republice si nelegalizoval, protože by kvůli tomu musel zpět na Ukrajinu, kde neměl kde spát, a vyřízení potřebných povolení trvá i jeden rok. Od roku 2001 tedy žalobce na území České republiky pobývá nelegálně. Žalobce není v kontaktu se svou rodinou z výše uvedených důvodů. O mezinárodní ochranu se žalobce rozhodl požádat, protože se nemá kam vrátit. Žalobce ví o bezpečnostní situaci na Ukrajině, dívá se na televizi, je to tam docela hrozné. V České republice má žalobce partnerku a přátele. Dne 10. 2. 2017 byl žalobce podle § 36 odst. 3 správního řádu seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí. V rámci něj uvedl, že se chce seznámit s výnosem prezidenta Ukrajiny č. 411/2016, a dále uvedl, že si myslí, že se zase bude povolávat na vojnu.

Ze správního spisu dále vyplývá, že pro posouzení žádosti žalovaný shromáždil jako podklady pro vydání rozhodnutí informaci Ministerstva zahraničních věcí z června 2016 týkající se situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a po návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, informaci Odboru azylové a migrační politiky (OAMP) Ministerstva vnitra České republiky o politické a bezpečnostní situaci, vojenské službě a vnitřně přesídlených osobách na Ukrajině z listopadu 2016, informaci Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) týkající se posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině z října 2015, zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině z ledna 2017, zprávu Amnesty International o rozsudcích smrti a popravách v roce 2015 ve světě

z května 2016, výnos prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze září 2016 a dále samotnou žádost o udělení mezinárodní ochrany, poskytnutí údajů k této žádosti, protokol o pohovoru a spisový materiál k předchozí žádosti o azyl.

Soud posoudil žalobu v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Tento článek vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávané případy dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie jsou povinny výše uvedený závazek transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Vzhledem k tomu, že Česká republika obsah této směrnice netransponovala do svého vnitrostátního právního řádu, ač tak měla nejpozději do 20. 7. 2015 učinit, má ustanovení předmětného článku přímé účinky a užije se na tento případ, protože žádosti o udělení mezinárodní ochrany byly podány po tomto datu (čl. 52 odst. 1 věta první procedurální směrnice). Procesní pravidla vyplývající z čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice se proto prosadí na úkor § 75 odst. 1 s. ř. s.

K jednotlivým námitkám uvedeným v žalobě soud uvádí:

Podle § 28 odst. 1 a 2 zákona o azylu mezinárodní ochrana se udělí ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Neshledá-li ministerstvo důvody k udělení ani jedné z forem mezinárodní ochrany, odůvodní své rozhodnutí ve vztahu k oběma formám mezinárodní ochrany.

Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,*
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,*
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo*
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*

Žalobce v průběhu správního řízení uvedl jako jediný důvod pro podání žádosti o mezinárodní ochranu, že se nemá kam na Ukrajinu vrátit, protože v České republice již žije téměř 20 let a má zde přítelkyni a přátele.

Obecné tvrzení žalobce, že v řízení byl porušen § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2 až 4, § 53 a § 68 odst. 3 správního řádu, doprovázené parafrází textu těchto ustanovení zákona, nejsou žalobním bodem ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Totéž platí i o tvrzení, že byl porušen § 14 zákona o azylu. Dle ustálené judikatury je žalobním bodem konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní názor na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní názor na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005 – 58). Na tomto právní názoru setrval rozšířený senát NSS i v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008 – 78, v němž s odkazem na své předchozí, výše citované usnesení potvrdil, že náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jím domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí; právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum.

Těmto požadavkům ovšem tvrzení žalobce nedostála, neboť jde pouze o citaci ustanovení právních předpisů, která měla být porušena, aniž by žalobce uvedl konkrétní skutečnosti či právní argumentaci, o něž svá tvrzení o nezákonnosti rozhodnutí opírá. Není na soudu, aby nahrazoval procesní aktivitu žalobce a dohledával ve správním spisu konkrétní nezákonnosti (viz rozsudek NSS čj. 4 As 3/2008 – 78, bod 31). Postup, jímž by soud na místo žalobce utvářel konkrétní obsah žalobního bodu, byť na základě obsahu správního spisu, by byl porušením nestrannosti soudu a principu rovnosti účastníků soudního řízení správního (§ 36 odst. 1 s. ř. s.).

Shora uvedeným požadavkům dostál jen soubor námitek týkajících se doplňkové ochrany pro hrozbu vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu ve spojení s čl. 8 Úmluvy.

Stěžejní námitka žalobce spočívala v tom, že mu měla být udělena doplňková ochrana podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, protože jeho vycestování by bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Žalobce argumentuje tím, že v České republice pobývá již od roku 1998, nemá se na Ukrajinu kam vrátit, protože tam už nemá žádné rodinné ani soukromé vazby, a v případě jeho vycestování by došlo k porušení čl. 8 Úmluvy, tedy práva na respektování rodinného a soukromého života.

Soud poukazuje na to, že žalobce měl na území České republiky povolen pobyt za účelem výkonu práce. Toto povolení pozbylo platnosti v roce 2001. Sám žalobce během správního řízení uvedl, že od té doby pobývá na území České republiky nelegálně. Již jednou ze stejných důvodů neúspěšně žádal o udělení azylu. V situaci, kdy žalobce i poté setrval na území České republiky, ačkoliv ho k tomu neopravňoval žádný pobytový titul, jednal v rozporu s právními předpisy, čehož si byl dle vlastního tvrzení vědom.

Doplňkovou ochranu založenou na § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu (ani jinou formu mezinárodní ochrany) nelze považovat za nástroj, jenž by měl poskytnout ochranu soukromému a rodinnému životu žadatele o mezinárodní ochranu, který vede na území České republiky. Účelem žádosti o mezinárodní ochranu rovněž nemůže být vyloučit pomocí aplikace § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu právní následky případných rozhodnutí vydaných dle jiných právních předpisů (typicky dle zákona o pobytu cizinců), v nichž se posuzuje přiměřenost přijatého opatření ve vztahu k zásahu do tuzemského soukromého a rodinného života žadatele.

Ochrana před nepřiměřeným zásahem rozhodnutí orgánů veřejné moci do soukromého a rodinného života, který žalobce udržuje na území České republiky, je žalobci dostupná v řízeních, která ústí ve vydání rozhodnutí, jimiž se žadateli ukončuje (neprodlužuje) legální pobyt na území České republiky, ukládá povinnost vycestovat z území České republiky a zakazuje vstup na její území. V tomto kontextu je tedy třeba vnímat opodstatněnost závěru, k němuž dospěla judikatura správních soudů, že pouze v důsledku povinnosti vycestovat z území České republiky do země původu nedochází k zásahu do soukromého a rodinného života žadatele o mezinárodní ochranu (tato povinnost by musela být spojena s dlouhodobým zákazem vstupu na území České republiky, jenž však nemá původ v rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu). Pod § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu tak lze podřadit případy, kdy by v důsledku vycestování žadatele o mezinárodní ochranu do země původu byl porušen tzv. extraterritoriální účinek čl. 8 Úmluvy, tj. že by vycestováním žadatele o mezinárodní ochranu do země původu byl znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu, nikoliv že vycestováním by bylo znemožněno udržování a další rozvíjení rodinného a soukromého

života etablovaného v České republice. Pouze v případě, že by návratem do země původu byl znemožněn rodinný či soukromý život v zemi původu, je legitimní zvažovat, zda přijímající stát není povinen umožnit žadateli o mezinárodní ochranu přenést jeho rodinný, resp. soukromý život na území přijímajícího státu, a případně, zda je mu za tímto účelem povinen také udělit doplňkovou ochranu (viz rozsudek ze dne 28. 11. 2008, čj. 5 Azs 46/2008 – 71, dále rozsudek ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009 – 65, a usnesení ze dne 12. 5. 2016, čj. 5 Azs 29/2016 – 19). Ostatně z § 2 odst. 6 a § 14a odst. 1 zákona o azylu plyne, že z pohledu přiznání doplňkové ochrany je relevantní pouze hrozba vážné újmy, jejímž původcem je stát, jehož je žadatel o mezinárodní ochranu občanem, resp. soukromé osoby na území tohoto státu. Stát, jehož je žadatel občanem, může být původcem hrozby vážné újmy spočívající v zásahu do rodinného či soukromého života pouze v situacích, na které dopadá extrateritoriální účinek čl. 8 Úmluvy. Cizí stát nemůže ohrožovat rodinný a soukromý život, který žadatel o mezinárodní ochranu udržuje na území státu, v němž žádá o mezinárodní ochranu.

Přestože ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu nevylučuje, že by zásah do rodinného či soukromého života cizince mohl představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14 odst. 2 písm. b) zákona o azylu, děje se tak pouze ve velmi výjimečných případech. Každé vycestování cizince, a to zvláště v případě jeho předchozího dlouhodobého pobytu v České republice, může obecně představovat zásah do jeho rodinného a soukromého života. Nicméně zákon o azylu poskytuje ochranu toliko před porušením extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy.

Žalobce v řízení před žalovaným konstantně uváděl, že jeho motivem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu je jeho neochota vrátit se na Ukrajinu, protože tam již nemá žádné rodinné ani soukromé vazby, veškeré kontakty se svými příbuznými přerušil, nemá tam kde bydlet. Možnost pracovního uplatnění a všeobecná mzdová úroveň jsou v zemi původu nepoměrně horší než v České republice. Za zhruba 18 let, kdy žije na území České republiky, si zde našel přátele a partnerku. Tyto skutečnosti uvedené žalobcem prima facie nesouvisí s tím, zda žalobce může v zemi původu založit a dále rozvíjet soukromý a rodinný život. Žalobce v řízení neuvedl žádnou skutečnost, která by indikovala aplikovatelnost čl. 8 Úmluvy v jeho extrateritoriálním účinku. Žalobce je zdravý, v produktivním věku, s bohatými pracovními zkušenostmi, bez závazků. Byl schopen zajistit si základní životní potřeby po dobu 16 let, kdy žil nelegálně na území České republiky. Nepochybně totéž zvládne i v zemi, jejímž je občanem, v níž se bez obtíží dorozumí a na jejímž území smí legálně pobývat i pracovat.

Žalobci tedy nic nebrání, aby své právo na rodinný a soukromý život realizoval ve své vlasti (jak bylo výše zmíněno, čl. 8 Úmluvy neukládá všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu či napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi). Soud nepochybně, že žalobce má po 18 letech pobytu na území České republiky řadu vztahových vazeb různého charakteru a intenzity na osoby, které pobývají v České republice a vytváří jeho sociální prostředí (přátelé, partnerka). Lze rovněž

bez jakéhokoliv prověřování přijmout tezi, že není v možnostech žalobce přenést své sociální prostředí (ani jeho podstatnou, „ústřední“ část) do své země původu, a to již jen z prostého důvodu, že osoby, s nimiž žalobce udržuje vztahy, nemusí být ochotny přesídlit na Ukrajinu, třeba pro naprostou absenci jakéhokoliv zázemí. Faktická nemožnost, aby žalobce přenesl své sociální prostředí na Ukrajinu, neodůvodňuje udělení doplňkové ochrany. Jinak by musela být udělena doplňková ochrana jakémukoliv cizinci, který udržuje na území České republiky sociální vztahy s lidmi, kteří se nechtějí přestěhovat do země původu cizince. Takový výklad by byl zjevně iracionální. Měl-li žalobce zájem na uchování svého sociálního prostředí v dosavadní podobě, pak měl svůj pobytový status na území České republiky řešit prostředky zákona o pobytu cizinců, v jejichž rámci je poskytována ochrana soukromému a rodinnému životu cizince etablovanému na území České republiky. Ztrátu pobytového titulu v režimu tohoto zákona nelze řešit podáním žádosti o mezinárodní ochranu.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že v případě nuceného vycestování žalobce (soudu není známo, zda bylo žalobci uděleno správné vyhoštění) tedy nedojde k nepřiměřenému zásahu do rodinného a soukromého života žalobce, a tedy ani k porušení čl. 8 Úmluvy v jeho extraterritoriálním účinku. Soud považuje za příléhavý odkaz žalovaného na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2016, čj. 5 Azs 220/2015 – 35, dle kterého neudělení mezinárodní ochrany neznamená zpravidla natolik intenzivní zásah do rodinného a soukromého života, aby byl rozporný s mezinárodními závazky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. O povinnosti státu respektovat volbu země společného pobytu osob lze uvažovat v naprosto výjimečných případech, například tehdy, má-li cizinec manželku, která je českou občankou, a na území České republiky se jim narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě. K tomuto soud uvádí, že žalobce takto vypjatou životní situaci netvrdil v řízení před žalovaným ani v žalobě. Z uvedeného tedy plyne, že v případě žalobce není dán důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.

Žalobce dále namítal, že žalovaný dostatečně neodůvodnil, proč žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. K tomuto soud uvádí, že žalovaný se v části svého rozhodnutí, ve které se zabýval doplňkovou ochranou, vyjádřil k možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu na straně 7 v posledním odstavci pouze jednou větou, kdy po posouzení informací o zemi původu a skutečností sdělených žalobcem konstatoval, že případné vycestování žalobce nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Žalovaný se nicméně na straně 4 svého rozhodnutí, kde posuzoval udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, vyjádřil k pracovní způsobilosti žalobce a vyšel z informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky z června 2016, dle které občané Ukrajiny navracející se po dlouhodobém pobytu v cizině zpět do vlasti nečelí větším problémům než ostatní občané Ukrajiny, a z toho dovodil, že nelze předpokládat, že by byl žalobce po svém návratu na Ukrajinu na pracovním trhu jakkoliv znevýhodněn. Tímto se tedy žalovaný dotkl možnosti žalobce přesunout svůj osobní život na Ukrajinu z hlediska jeho pracovního uplatnění. Soud

dodává, že za situace, kdy žalobce v řízení pouze tvrdil, že se nechce zpět na Ukrajinu vrátit, protože tam nemá žádné vazby, žije zde téměř 20 let a má zde přátele a partnerku, nelze po žalovaném požadovat, aby ve vztahu ke konkrétním mezinárodním smlouvám předestíral úvahy, zda by vycestování žalobce nemohlo být v rozporu s některou z nich. Ze samotných tvrzení žalobce je totiž *prima facie* zjevné, že zde není dán důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Žalobní bod není důvodný.

Co se týká námitky žalobce, že žalovaný nezjistil ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. písm. d) zákona o azylu stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu žalobce, soud konstatuje, že ani tato není důvodná. Žalovaný ve svém rozhodnutí vycházel z podkladů, které uvedl ve výčtu podkladů pro vydání rozhodnutí a které jsou uvedeny i výše v tomto rozsudku. Součástí podkladů byl i protokol o pohovoru žalobce a poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný tedy vycházel především z tvrzení žalobce přednesených v průběhu řízení. Soud po seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a odůvodněním napadeného rozhodnutí nemá za to, že by existovaly důvodné pochybnosti ohledně zjištěného stavu věci. Žalobce koneckonců v žalobě ani žádnou ze skutečností, ze kterých žalovaný ve svém rozhodnutí vycházel, nezpochybnil. To stejné se týká rozsahu zjištěných skutečností, které jsou dle soudu dostatečné pro rozhodnutí, přičemž žalobce v žalobě nepřišel s tvrzeními ohledně skutečností, které by měly stav věci rozšířit o nové poznatky či skutkový stav modifikovat.

Soud závěrem dodává, že přestože si je vědom mnohdy až nepřekonatelných obtíží při vyřizování povolení k pobytu na území České republiky legální cestou (typicky formou pracovních víz), nelze tento postup nahrazovat využitím institutu mezinárodní ochrany. Jeho účelem totiž není zajistit cizincům pobyt na území České republiky, k tomu slouží jiné instituty v režimu jiných právních předpisů (typicky zákon o pobytu cizinců), nýbrž zajistit ochranu těm cizincům, kteří jsou pronásledováni či jim hrozí vážná újma v jejich zemi původu.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

Vzhledem k tomu, že soud neshledal žalobní body důvodnými a ani z obsahu správního spisu nezjistil žádnou vadu řízení, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námitek, zamítl žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve **lhůtě dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 13. června 2017

Tomáš Kocourek, v.r.
soudce

Za správnost: Alena Lébllová